Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 4 december 2025 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik
De commissieleden	:	de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A. de Vries (PvdA), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), de heer C.M.S. van den Berg (CDA), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen), de heer J. de Boer (VVD), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer J.H. Koops (D66), de heer H.C. Nooij (50PLUS) *(tot agendapunt 6C)*, mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer R. Zuiderveld (PvdA), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer W.L.H. Moinat (SP)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Bij het Veiligheidsplan is de spreektijd van 4 naar 6 minuten per fractie uitgebreid en voor de burgemeester naar 12 minuten. De agenda wordt met deze wijziging vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Wethouder Rink meldt dat, na het Startdocument Nedersaksenlijn van begin oktober, op 12 januari een voornemen van de kennisgeving volgt over de participatie. Dit was al met de EOP's voorbesproken en zij worden straks wederom betrokken voor input. Door afgelasting van het laatste BO-MIRT is de vaststelling van Startdocument Gebiedsontwikkeling uitgesteld naar 7 januari. Diezelfde avond is er een informatiebijeenkomst voor de raad over de Nedersaksenlijn.
Wethouder Jakobs meldt de viering van het hoogste punt van de verbouw De Drommedaar van een week eerder. Binnenkort volgt meer nieuws over de uitkomst van de gesprekken met enkele kandidaat-exploitanten. Het Hospeshuis is op 3 november opgeleverd en hersteld in de oorspronkelijke gevelkleur. Er is een vaststellingsovereenkomst getekend met Coenen over de herstelmaatregelen voor het Biochron: in april-mei wordt dit opgeleverd. Team Rensenpark in Beweging organiseert aansprekende activiteiten in het park: een kerstfair voor mensen met een smalle beurs en een kinderkookcafé. Er komt een informatieve raadsbijeenkomst waar parkpartijen zich presenteren. De realisatie van de 'kinderboerderij-plus' wordt onderzocht voor de plek van het safarirestaurant, met eventueel een combi met horeca, educatie, zaalverhuur en duurzaamheid. Geïnteresseerden kunnen ideeën spuien in de lopende consultatieronde, op basis waarvan de vervolgstappen worden bepaald.
Wethouder J. Bos deelt mee dat Emmen geen helaas geen subsidie krijgt van het Ministerie Wonen op korte termijn vanwege overtekening van het budget. Eind 2025 start de uitvoering van de aanpak Dordsestraat (deels): er komt een verkeersplein op een kruising en tegelijk wordt de riolering in de Noordbargerstraat vernieuwd en de bestrating hersteld: verwachte oplevering september 2026. Fase 1 van de aanpak N862 (weg Emmen-Klazienaveen, voor het deel van de

rotonde Antares tot de A37-rotondes) wordt eind december op de aanbestedingskalender geplaatst; daarbij wordt ook de doorfietsroute meegenomen.

3. Rondvraag

PvdA memoreert haar vraag (april) over de erfpacht 20ste penning in Emmer-Compascuum en het toegezegde onderzoek naar juridische stappen. Wat is de status? Zijn er gesprekken geweest met de erven Kröner? Wordt er een stichting opgericht om de belangen van omwonenden te bundelen?
Wethouder Otter antwoordt dat meermalen is gesproken met de EOP en de advocaat die de rechtsgang kansrijk achtte. In juni is de zaakwaarnemers van de Kröners om een gesprek gevraagd, maar die hadden daar geen behoefte aan. Op de collegebrief van 10 november met het collegestandpunt plus een hernieuwd verzoek om overleg bleef wederom een reactie uit. De status is 20 november besproken met de EOP. Er zijn twee opties: 1) een proefproces door de gemeente zodat de inwoners zich daarop kunnen baseren in een eigen rechtsgang; 2) een collectieve rechtszaak met een bewonersstichting. De laatste optie wordt al verkend samen met genoemde advocaat.
Begrijpt de **PvdA** het goed dat de minnelijke weg is afgesloten? Wanneer is de keuze gemaakt over de juridische stappen?
Wethouder J. Bos wil eerst even de reactie op de novemberbrief afwachten. Hoelang een en ander duurt, is moeilijk te zeggen, maar dat zal niet binnen enkele maanden zijn. Deze zaak vergt juridisch vooronderzoek dat nog steeds plaatsvindt op basis van praktijkervaringen van de advocaat.

50PLUS informeert naar de optie verplaatsing van de opstapplaats van de bus naar Ter Apel naar station Emmen-Zuid. Dit kan de druk op het stationsgebied in Emmen-centrum verlichten en de leefbaarheid voor de omwonenden verbeteren. Willen B&W dit onderzoeken?
Burgemeester Van Oosterhout kiest daar niet voor. Er lopen allerlei extra maatregelen in het stationsgebied en bij de gevraagde verplaatsing zou dat op twee plekken moeten. Het is nu rustig op station Emmen-Zuid en dat moet zo blijven.

VVD brengt in dat winkeliers in Emmen veel last hebben van winkeldieven en verwarde personen. Er wordt steeds meer een collectief winkelverbod gebruikt met een app. Veel lokale winkeliers willen dit ook in Emmen invoeren. Hoe staan B&W hiertegenover?
Burgemeester Van Oosterhout herkent die signalen van winkeliers, ook dat dit verbod waardevol kan zijn. Het college wil dit graag ondersteunen en is in overleg met De Koepel, dat begin 2026 wordt vervolgd. In Nieuw-Amsterdam loopt een pilot onder regie van Platform Veilig Ondernemen; daarnaast wordt ingezet op een breder pakket zoals workshops over wat te doen bij winkeldiefstal.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

6A. Integraal Veiligheidsplan 2026–2029

Eerste termijn inspreker

De heer Koeling (inwoner) betoogt dat veiligheid is hoe inwoners een dorp in- en uitlopen, hoe winkeliers hun winkel afsluiten en hoe jongeren zich gedragen waar toezicht niet zichtbaar is. Mooi dat de burgemeester in het Veiligheidsplan het beeld schetst van Emmen als van de veiligste grote gemeenten. Echter, inwoners merken dagelijks agressie, intimidatie en jeugd- en fatbikeoverlast. Zij merken geen datadashboards, trendanalyses of jaarplannen, zij merken weinig verbetering. Het station als veiligheidsrisicogebied is een mooie ingrijpende stap als duidelijke boodschap. Dat is sinds kort, maar de inwoners zien nog geen verandering. Er is geen structurele handhaving, geen jeugdagenten of boa's en ook niet meer blauw op straat. Dit betekent minder grip op veiligheid en

verlies aan vertrouwen bij inwoners. Gezinnen met schoolgaande kinderen zien nog steeds dezelfde overlast(locaties). Ondernemers en inwoners zien weinig boa's of politie op het station patrouilleren. Dit leidt zelfs tot buurtwachten in Nieuw-Weerdinge, Emmerhout en Klazienaveen: dit is een publieke taak. Er lopen wel handhavers, maar die komen vaak net van school en zijn te jong voor deze grote problematiek. Kan de gemeente aangeven welke maatregelen in het stationsgebied concreet zijn uitgevoerd? Wanneer gaan inwoners wél dagelijks het verschil merken in permanente zichtbaarheid van handhavers en politie? De criminaliteitscijfers zijn gedaald, maar betreffen die ook de meldingen waarbij niet is opgetreden?
Hart voor Emmen is benieuwd waar inspreker de extra ervaren professionals vandaan wil halen en wat hij precies onder preventieve handhaving verstaat.
De heer Koeling antwoordt dat voor jonge handhavers het aanspreken van overlastgevers heel lastig is. Zij hebben wel die bevoegdheid, maar preventief is er te weinig blauw op straat en anders moet er meer opgeleid worden.
Wakker Emmen wijst op het landelijke politietekort. Waar moeten al die extra handhavers en agenten vandaan komen?
De heer Koeling vindt dat een verantwoordelijkheid voor de gemeente.
Wakker Emmen vindt dit een wat vreemde reactie. De gemeente gaat niet over de politie.
De heer Koeling denkt dat de gemeente via de scholen voldoende stageplaatsen kan bieden. De Stichting Veiligheidszorg doet er wel wat aan, maar overall te weinig. Daarnaast moet de burgemeester meer lobbyen in Den Haag voor extra agenten en een nog kortere politieopleiding.

Inleiding college
Burgemeester Van Oosterhout verwijst naar de informatiebijeenkomst in september over de speerpunten in het Veiligheidsplan en de eerdere themabijeenkomst over ondermijning. Op 19 januari is er nieuwe informatiebijeenkomst over het Uitvoeringsplan Veiligheid 2026.

Eerste termijn raadscommissie
Wakker Emmen ziet dat veiligheid als veelbesproken onderwerp de inwoners en ook de raad bezighoudt. Ondanks dat Emmen een van de veiligste grote gemeenten van Nederland is, neemt het onveiligheidsgevoel toe onder inwoners, vooral in Nieuw-Weerdinge, het stationsgebied, Angelslo en in de nachtelijke uren. Niet het nachtwakestaat uit het verleden, maar het principe dat de overheid voor de veiligheid van haar inwoners staat, staat voor de fractie nog steeds overeind. B&W zien drie rode lijnen: samenwerking, wendbaarheid en herkenning, met vier speerpunten – dit alles in overleg met partners, inwoners en de raad. 'Veilige dorpen en wijken' springt het meest in het oog. Die veiligheid kan zeker in het stationsgebied beter, maar hoe dit te realiseren? De maatregelen zijn niet echt vernieuwend: samenwerking, camera's, betere verlichting en alert blijven. Dit wordt al toegepast, zonder dat het station veiliger is geworden. Wel goed dat de burgemeester serieus werk wil maken van het veiligheidsrisicogebied. Opvallend dat invoering bij de Begroting vrijwel onmogelijk zou zijn, terwijl dat nu toch mogelijk lijkt. De aanpak van de overlast door veiligelanders in en rond Nieuw-Weerdinge had steviger gemogen. Wat 'passende maatregelen' zijn, blijft onduidelijk. De opties zijn veiligheidsrisicogebied, gebiedsverboden, aanvullende verordeningen: welke instrumenten heeft de gemeente nog in haar arsenaal? Net als bij de begrotingsbehandeling de vraag: kan de burgemeester de raad meenemen bij het opschalen van maatregelen als die uit het Veiligheidsplan niet voldoen? Wat is de status van de ambities en hoe is inzicht te verkrijgen in de haalbaarheid? Dat zou een kwartaalrapportage kunnen zijn. Goed dat B&W erkennen dat veilig en effectief optreden van boa's een belangrijk uitgangspunt is. Hun primaire taak blijft preventie en voorkoming van escalatie in nauwe samenwerking met de politie. Vandaaruit ook de motie van Wakker Emmen met VVD en SP over de boa-uitrusting. Volgens het Veiligheidsplan werd hierin om onderzoek verzocht of boa's zijn uit te rusten met een wapenstok. Maar de oproep aan het college was zich hiervoor in te zetten en de boa's adequaat hierin te trainen.

Welke stappen zijn hierin genomen? Is de burgemeester bereid het verzoek voor de wapenstok in maart 2026 in te dienen?

PvdA memoreert dat in de Atlas voor Gemeenten Emmen op veiligheid goed scoort. Getalsmatig klopt dat ook, maar inwoners ervaren dat anders en daar moet de politiek iets mee. Veiligheid, als basis voor leven en werken, moet niet zijn gebaseerd op angst en wantrouwen, zoals dat in een politiestaat gebeurt. Er is zorg over ondermijning, overlast en ontsporende jongeren. Het Veiligheidsplan zet een goede stap als basis, waarin overheid, politie, organisaties en inwoners hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Het is niet alleen een politie-, maar meer een sociaal dossier. Er is aandacht voor preventie en schooluitval. Criminaliteit ontstaat waar armoede met uitzichtloosheid en verslaving met onveiligheid samengaat en bij mensen naar wie niemand omkijkt. Dus de sociale aanpak moet verwerven zijn met dit integrale plan, anders verwordt het tot symptoombestrijding. Het Rijk moet ook zijn verantwoordelijkheid nemen, anders blijft het dweilen met de kraan open voor de gemeente. Te lang heeft Emmen medemenselijkheid en plichtsbesef getoond, maar ook te lang zijn de veiligelanders de olifant in de kamer gebleven en heeft Den Haag dit genegeerd. Overlast, intimidatie en criminaliteit mogen niet, dus ook niet van deze groep. Hoe geeft dit plan invulling aan ‘humaan en handhavend optreden’ en welke rol krijgt Emmen in de nationale aanpak veiligelanders? Hoe wordt de inzet van wijkagenten en boa’s versterkt in de komende jaren, zodat ze meer zichtbaar worden voor inwoners? Landelijk is een schrikbarende toename van femicide: goed dat dit in het Veiligheidsplan staat, maar die urgentie moet blijven. Veiligheid is naast cijfers ook een gevoel. Hoe is het effect van dit plan te meten om de voortgang te monitoren door de raad? In Emmen mag iedereen zichzelf zijn, moeten kinderen veilig buiten spelen en moeten buren niet je tegenstander worden. Een goed uitgevoerd Veiligheidsplan draagt hieraan bij. De PvdA kijkt met realisme naar de problematieken, maar houdt vast aan de waarden van vertrouwen, menselijkheid en solidariteit.

CDA mist in het voorwoord de steller en ook de opmaak (voorblad, paginanummers) ontbreekt. Wel zijn de thema’s prima uitgewerkt in acties en ambities. Hoe zijn de inwoners bij het plan betrokken? Wat betekent de term ‘asielproblematiek’ bij ‘veilige dorpen en wijken’? Daar wordt de aanpak van veiligelanders beschreven, maar dat is een uitwas van landelijk asielbeleid. Hoe hangt kind- en gezinsbescherming in de Hervormingsagenda Jeugd samen met dit plan? Wat houden de ‘stevige lokale teams’ in? Op twee plekken staan de termen ‘gezagsdriehoek’ en ‘driehoek’: graag een en dezelfde term hanteren.

VVD las in de collegebrief de erkenning dat de veiligheid in en rond het station verder onder druk is komen te staan, niet alleen door de motie maar ook door signalen van inwoners. Waarom moet de fractie dan zoveel rondvragen stellen en moties indienen voor er echt iets gebeurt? Met al die signalen grijpen B&W toch eerder in? De fractie is blij met de instelling van een tijdelijk veiligheidsrisicogebied rond het station en dankt de andere partijen die haar motie steunden. Heeft het OM al gereageerd over wel of niet toestaan van preventieve fouilleeracties? Waarom is eerst voor zes maanden gekozen en niet voor een jaar? De VVD is blij met de twee extra boa’s. Maar de burgemeester had bij de Begroting toegezegd, in februari te komen met een voorstel voor structurele uitbreiding van de boa-capaciteit naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek. Vanwaar nu weer vier maand vertraging? De VVD wil dat de huidige raad hier snel mee aan de slag gaat. Goed dat er meer geluisterd wordt naar omwonenden van het station: zij weten wat daar dagelijks speelt. Capaciteit en uitvoerbaarheid zijn een aandachtspunt: zonder dat is de aanpak bijna een wassen neus. Volgens de burgemeester gaat het niet alleen om cijfers en statistieken, maar ook om het veiligheidsgevoel onder inwoners. Dat Emmen een van de veiligste grote gemeenten van Nederland is, blijkt uit de statistieken, maar daar gaat het daar niet alleen om. De inwoners denken daar heel anders over. De VVD heeft dezelfde vragen als Wakker Emmen over de wapenstok voor boa’s. Goed dat er aandacht komt voor maatschappelijke weerbaarheid bij noodsituaties. Hoe is dit

te bereiken voor de ambtelijke organisatie? Vergt dit extra investeringen? Heeft de Veiligheidsregio Drenthe hier voldoende middelen en capaciteit voor? ‘Defensie van grondgebied en dat van bondgenoten’: hopelijk wordt dit niet een van de drie hoofdtaken van de gemeente, dus voorstel is deze passage te schrappen. Het benoemen van civiele ondersteuning aan Defensie is goed: die moet er zeker komen. Het plan spreekt van slimme keuzes in verlichting van de openbare ruimte. Op de website van Pointer is te zien dat de Emmenaren veelal donkere plekken als onveilig aanmerken. Dus de gemeente moet niet te snel kiezen voor minder verlichting en zorg dat die overal werkt, zoals op het Raadhuisplein. De optie realtime uitlezen van camerabeelden bij acute situaties wordt onderzocht. Wanneer is de uitslag te verwachten? Wat de VVD betreft wordt dit snel ingevoerd en standaard in het centrum. Het afschrikwekkend effect van camera’s is verminderd: de mensen zorgen dat ze onherkenbaar zijn. Bijna elke EOP heeft voorbeelden van verkeersonveiligheid, maar voelen zich vaak niet gehoord. Naast het begrijpelijke gebrek aan capaciteit gaat het ook over de inrichting. Luister beter naar omwonenden, want zij hebben dagelijks met verkeerssituaties ter plekke te maken en verkeerskundigen redeneren vooral vanuit hun vakgebied. Zorg dat iets wordt aangepakt voordat er een ernstig ongeluk gebeurt. De oproep in het Veiligheidsplan tot samenwerking met instanties is belangrijk, maar de balans mag best wel meer van preventie naar repressie (handhaving) overhellen: wie niet horen wil, moet maar voelen.

SP stelt dat Emmen relatief veilig is, maar het gevoel van inwoners staat onder druk. Het stationsgebied kent aanhoudende incidenten, overlastmeldingen en toenemende spanningen door de asielproblematiek, met name door veiligelanders. 2026 moet wat de SP betreft een doorbraakjaar worden: geen lapmiddelen, geen tijdelijk boa-inzet, maar structurele maatregelen en dito druk op Den Haag. In tien jaar 240% meer overlastmeldingen over personen met onbegrepen gedrag is geen incident meer, maar structureel. De verstopte zorgketen is waar mensen dagelijks last van hebben. De SP mist de politieke urgentie met de stelling dat de zorg vastloopt en de gemeente daar geen invloed op zou hebben. Meer procesregie is nodig, al blijft aanvullende zorgcapaciteit nodig.
ChristenUnie vraagt hoe de gemeente invloed kan uitoefenen op mensen met onbegrepen gedrag.
SP vindt dat de gemeenten juist op die groep moet inzetten. Deze moet aan de voorkant al in beeld komen. Hoe dat moet, is een vraagteken voor de fractie. Maar ergens moet die kanteling komen. Partners maken zich zorgen over jeugdgroepen, wapengebruik en criminele aanwas: dit vraagt om problemen aanpakken in plaats van verzachten. Hier moet meer op gerapporteerd worden, ook op de hotspots, met naast handhaving een stevige sociale aanpak met duidelijke grenzen en begeleiding. Pas dan kan een wijk veilig worden. Boa’s krijgen een zwaardere rol, maar bescherming en werkdruk blijven onderbelicht. De nadruk ligt op preventie, maar zij krijgen steeds vaker zwaardere taken die eigenlijk voor de politie zijn. Dat het plan kiest voor kwalitatieve doelen, is begrijpelijk, maar het risico is dat het mooie woorden blijven. Het Uitvoeringsplan moet hierop veel concreter worden inclusief monitoring.

Hart voor Emmen waardeert dat diens technische vragen netjes en inhoudelijk diepgaand zijn beantwoord en het mogelijk was om de antwoorden met ambtenaren te bespreken. Aansprekend in het Veiligheidsplan is de erkenning dat veiligheid niet alleen cijfermatig is, maar ook het gevoel van zekerheid in het dagelijks leven, dat vorm krijgt in wijken en dorpen. Goed dat dataminimalisatie het uitgangspunt is en algoritmische risicoprofilering niet plaatsvindt op inwoners. De overstap naar PGAx met meerdere partners is begrijpelijk vanuit efficiëntie, maar kan ook uitgroeien tot een ethische vergaarbak van gevoelige data. De fractie bespreekt dit graag verder in de C-discussie van januari. De beelden van incidenten in het stationsgebied en op de route naar Ter Apel roepen als onderbuikgevoel op: ‘Hang alles maar vol met camera’s.’ Maar die zien iedereen, niet alleen de daders. Daar moet de overheid terughoudend in zijn. Het aantal veiligelanders stijgt opnieuw. Hoe voorkomt Emmen dat hun overlast toeneemt en met welke concrete maatregelen? Hoe intensief is de samenwerking met Westerwolde en is er info over aantallen, reisbewegingen en bekende overlastgevers te delen om beter te kunnen anticiperen? Welke maatregelen zijn op het station te

nemen of door de vervoerders op *crowdcontrol*, zodat niet alle druk bij boa's en politie terechtkomt? Zijn gebiedsverboden mogelijk en lik-op-stuk-handhaving? Nieuw-Weerdinge draagt al jaren disproportionele overlast. Welke extra stappen overwegen B&W om de leefbaarheid daar te beschermen? Het spreekuur op het dorpshuis en de wijkpatrouille zijn waardevol, maar niet afdoende voor het veiligheidsgevoel. Hoe is de boa-inzet structureel te borgen in de wijken en dorpen, zodat die vanzelfsprekend is? Kan het college bij het jaarlijkse Uitvoeringsplan de druk op wijken en dorpen verlichten en zorgen dat de inzet op het stationsgebied niet ten koste gaat van de rest van de gemeente?

Voor de **ChristenUnie** staan de inwoners centraal bij beleidsstukken. De fractie is het snel eens over heel veel zaken: de aanpak van veiligelanders, de uitbreiding van boa's. Maar dit zijn vrij lokale bestrijdingsmiddelen en statistieken waar goed op te sturen is. Hoeveel blijft ongeveer onder de radar? Is digitale criminaliteit überhaupt iets wat de gemeente kan aanpakken? Een gebied waar preventief gefouilleerd wordt en waar veel boa's en politie rondlopen, geeft niet bepaald een veilig gevoel. Hoe wil de burgemeester het broze veiligheidsgevoel daar versterken? Zijn er goede voorbeelden in andere gemeenten? In het plan staat niets over hoe de kracht van gezinnen is te gebruiken bij het versterken van de veiligheid in de omgeving. Zij zijn toch de sleutel bij het voorkomen van alle vormen van criminaliteit en overlast? Hoe wil de burgemeester deze gezinskracht inzetten? Bij mensen met onbegrepen gedrag is niet alleen het gedrag voor de omgeving problematisch, maar ook voor de persoon zelf. Moet deze van straat af, dan is de opvang het probleem. Helpt een nachtje in de cel? Is er wel plek bij de GGZ? Hoe gaat de burgemeester daarmee om? En hoe moet dit idealiter geregeld zijn? Daar geen dorp of wijk hetzelfde is, lijkt maatwerk de beste aanpak met gebiedsgerichte uitvoeringsagenda's. Graag ontvangt de ChristenUnie die.

D66 vindt dit Veiligheidsplan volstrekt niet integraal. Bij het thema veiligheid bekruipt sterk het gevoel dat dit beleid niet integraal is benaderd, zonder al te veel meespraak en sterk van bovenaf geregisseerd. De laatste jaren zijn veel moties ingediend rond dit thema: Safe Streets, Orange the World en meer cameratoezicht, geweld in uitgaansleven, femicide, fatbikes en onderhoud openbare ruimte en verlichting. Dit plan noemt ze niet – net als de inbreng van meerdere informatieavonden – en dat is meer dan een gemiste kans. Dit is een van de weinige stukken waar geen andere beleidsnota's in staan benoemd zoals Woonvisie, GVVP of Fietsplan. Verder dan de erkenning van samenwerking en domeinoverstijgendheid komt het niet. De aanpak van het stationsgebied richt zich direct op veiligheidsaspecten, maar is niet los te zien van de nabijheid van de nachtopvang, vele zorginstellingen, opvang Oekraïners en de opstapplaats voor asielzoekers naar Ter Apel. Meer blauw, camera's en boetes zijn symptoombestrijding, waar D66 naar probleemoplossing toe wil. Ook het herhaaldelijk vasthouden in het stuk dat Emmen een veilige grote gemeente is, voelt voor D66 ongemakkelijk. Het plan stelt op basis van de Veiligheidsmonitor dat Emmenaren zich relatief veilig voelen, maar daarin staat ook dat meer dan één op de drie Emmenaren zich persoonlijk weleens onveilig voelt en Emmen op vrijwel alle factoren slechter scoort dan elders in Drenthe. Emmen zou relatief veilig zijn vanwege het lage aantal delicten afgezet tegen andere grote gemeenten. Veel criminaliteit in Emmen is gecentreerd op hotspots, waarnaast het gelukkig op veel plekken ook heel goed gaat. De fractie wil niet stug vasthouden aan landelijke trends, daar Emmen veel meer overlast ervaart van veiligelanders dan in andere grote gemeenten. Dit hangt vaak samen met meer traditionele criminaliteit en lage melding- of aangiftebereidheid. D66 is altijd op zoek naar positieve oplossingen. Men laat onrust stoken en populisme liever over aan andere partijen. Wat de fractie betreft wordt dit Veiligheidsplan ingetrokken voor een echt integraal plan, gedragen en wellicht ook mooi opgemaakt.
Wakker Emmen vraagt naar de ideeën die D66 heeft bij maatregelen in het stationsgebied.
D66 wil eerst de gesprekken hierover aangaan met omwonenden. Soms kunnen kleine ingrepen al veel verbeteren. Ook voor de concentratie van zorginstellingen zoals Limor heeft D66 de laatste

jaren veel aandacht gevraagd. De nachtopvang van daklozen zou ook elders beter passen dan bij het stationsgebied. In samenwerking met het COA en de IND zijn zeker verdere stappen te zetten. Meer werken aan structurele veiligheid werkt veel beter dan repressie op onveilige situaties.

GroenLinks weet dat het in het plan niet alleen om fysieke veiligheid gaat, maar ook om het gevoel dat persoonlijk is en kan verschillen per persoon, per dorp of wijk of per leeftijdsgroep. Het veiligheidsbeleid moet aansluiten bij de werkelijkheid in de gemeente. De fractie ondersteunt de drie kernprincipes van samenwerking, wendbaarheid en erkenning. In de vier strategische lijnen – ondermijning, digitale en maatschappelijke weerbaarheid, veilige dorpen en wijken en sociaal-maatschappelijke spanningen – staat preventie centraal: van criminaliteit, polarisatie en achter de voordeur. Dit najaar liepen belangrijke campagnes rond huiselijk en/of partnergeweld en femicide. Het hele jaar door moet er structurele signalering zijn op dit maatschappelijke, diepgewortelde probleem, met betere ondersteuning van slachtoffers en meer aandacht voor het doorbreken van patronen. Ondermijning is een van de grote uitdagingen. Criminele netwerken opereren steeds sluwer op kwetsbare jongeren, mensen met schulden of zij die zich niet erkend voelen. Wat is preventief te doen om deze doelgroepen tegen deze geslepen roofdieren te beschermen en ze weerbaarder te maken? Van investeren in jeugdwerk, mentoren, sport, cultuur, onderwijs en baanperspectief is gebleken dat het werkt: ook dat is zorgen voor veiligheid. Zorg, onderwijs en veiligheidspartner moeten beter samenwerken om vroegtijdig signalen op te pikken. Daar criminelen wendbaar zijn, moet het veiligheidsbeleid dat minstens net zo zijn. Digitale en maatschappelijke weerbaarheid verdient de volle aandacht, want desinformatie, online oplichting, cyberpesten en digitale sabotage raken steeds meer mensen. GroenLinks wil laagdrempelige ondersteuning waar mensen hulp durven vragen en digitale basisvaardigheden versterkt worden. Naast zichtbaarheid van politie vraagt ‘veilige dorpen en wijken’ ook meer coaches en buurtbemiddeling als vertrouwende partners. Ook verkeersveiligheid is noodzakelijk. De polarisatie off- en online groeit. De gemeente moet naast handhaving meer inzetten op dialoog en tegengaan van discriminatie en uitsluiting. Naast het Veiligheidsplan als basis moet de gemeente nog nadrukkelijker inzetten op preventie bij de drie kernprincipes, dan wordt ook aan een gemeente gebouwd waar iedereen zich gehoord en beschermd voelt.
VVD vraagt zich af hoe te acteren wanneer preventie niet meer voldoende is. Men wijst op de snelwegblokkades in Den Haag waar leden van GroenLinks ook aan deelnemen.
GroenLinks antwoordt dat die blokkades vreedzaam en zonder geweld verlopen. Goed omgaan met klimaat(adaptatie) is ook een manier van preventie. In het veiligheidsbeleid helpt preventie om criminaliteit te voorkomen.
VVD deelt dit laatste betoog op preventie, maar adviseert GroenLinks zich aan de wet te houden.
GroenLinks ziet de snelwegblokkades als burgerlijke ongehoorzaamheid. Voorts hebben de deelnemers het recht te protesteren en zij doen dat vreedzaam zonder intimidatie te gebruiken.

50PLUS leest dat het Veiligheidsplan tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met partners, maatschappelijke organisaties en inwoners. Goed is de aandacht voor digitale veiligheid via wijkbijeenkomsten, meldpunten of dorphuizen om senioren te bereiken, met praktische workshops over herkenning van phishing en babbeltrucs.

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout hoort in de discussie vooral de tegenstelling feit en gevoel terugkomen: data zijn belangrijk, maar het veiligheidsgevoel. Elk jaar doet de burgemeester een ronde langs alle EOP’s, waar ook de wijkagent aanschuift. Daar wordt standaard het thema veiligheid besproken. Daarnaast vonden 200 andere overleggen plaats met inwoners als input. De Veiligheidsmonitor komt dit voorjaar gereed. Het is verstandig de vinger aan de pols te houden. Daarbij is een hogere frequentie mogelijk, maar naast data ook de gevolgen voor het veiligheidsgevoel. Het raamwerk van strategische hoofdlijnen wordt gedeeld in de raadscommissie.

De aanwijzing van het station als veiligheidsrisicogebied bespreekt de burgemeester nog deze maand met de driehoek, met een goede onderbouwing aan de hand van een incidentenoverzicht, vooral voor het instrument preventief fouilleren. De afstemming met Westerwolde over de veiligelanders verloopt goed, net als die tussen beide CdK's, die met het COA en aan elke landelijke regietafel over asiel. Op 15 december is er het werkbezoek van minister Keijzer. Het is nu echt wachten op nieuw asielbeleid in Den Haag, om structureel iets aan de toestroom van veiligelanders te doen. Op dit moment rommelt dat helaas wat door in het demissionaire kabinet. Op 7 december overlegt de burgemeester met Qbuzz over maatregelen voor de pendelbus naar Ter Apel. Arriva wil de handhaving op het traject Zwolle-Emmen uitbreiden naar het stationsgebied. Een van de voordelen van het veiligheidsrisicogebied is dat Arriva meer op perrons op vervoersbewijzen gaat controleren, ook een effectieve maatregel waar de gemeente al eerder om vroeg. Rond de verwarde personen is de problematiek complex vanwege de verstopte zorgketen en zorginstanties die het al zwaar hebben in beleid en uitvoering. De relatie zorg-veiligheid komt wellicht niet helemaal tot uiting in het Veiligheidsplan – dit wordt in het Uitvoeringsplan nog wat specifieker benoemd – maar in de organisatie werken verschillende mensen aan die koppeling. De uitwerking van het thema ondermijning, ook in relatie met zorg en vastgoed, is niet zozeer een stokpaardje van de burgemeester, maar een samenwerking van veel betrokken partijen geworden.
D66 dankt voor de erkenning dat de koppeling met de zorg beter kan. Maar lijkt de omgekeerde wereld om elk jaar in het Uitvoeringsplan te verantwoorden hoe het jaar daarop wordt ingezet op de relatie zorg-veiligheid. Juist in een strategisch kader als het Veiligheidsplan hoort dat thuis.
Burgemeester Van Oosterhout benadrukt dat die samenhang in de praktijk wel degelijk aanwezig is, ondanks dat die formulering in het Uitvoeringsplan scherper kan. Het is niet zo dat de relatie zorg-veiligheid helemaal van nul moet starten, zoals bij de aanpak van verwarde personen.
D66 twijfelt daar ook niet aan, maar zonder vermelding in het Veiligheidsplan kan men daar niet zonder meer van uitgaan, Zo staan de 200 bewonersgesprekken ook niet in het plan, dus dat had de fractie graag in het plan teruggezien.
Burgemeester Van Oosterhout probeert met de partners iets te doen aan de veiligelandersproblematiek, maar over kortetermijnresultaten is hij niet echt optimistisch zonder handhaving van de Spreidingswet, nieuw kabinetsbeleid over asiel en de aanpak van de toestroom richting Ter Apel.
VVD hoort de burgemeester wederom verwijzen naar rijksbeleid. Maar daar heeft Emmen geen invloed op. De gemeente moet vooral zelf iets doen aan de overlast in haar eigen stationsgebied.
Burgemeester Van Oosterhout betreurt deze uitspraak. Hij kan als lid van het VNG-hoofdbestuur en wethouder Wanders als lid van de Tijdelijke Commissie Asiel & Migratie wel degelijk invloed uitoefenen, samen met de andere Nederlandse gemeenten. Zoals zojuist opgesomd vindt er daarnaast nu een hele trits aan maatregelen plaats. Maar zolang de situatie in Ter Apel niet verandert, blijft men achter de feiten aan lopen. Voorts helpt het als de landelijke partijen van Emmen de Haagse partijlijn blijven zoeken.
SP informeert hoe de bezorgde inwoners, die niet goed weten wat er gebeurt, beter geïnformeerd worden over de aanpak en de maatregelen die genomen zijn of nog worden in het stationsgebied.
Burgemeester Van Oosterhout gaat dit op korte termijn met een bewoners- en ondernemersdelegatie bespreken en ook om van hen signalen op te halen die nog niet bekend zijn. Voor wat betreft de uitbreiding van de boa's is langs de koninklijke weg gekeken hoeveel eigen middelen er nodig zijn: twee fte's. Alle andere uitbreiding betekent extra geld en dat komt in de Kaderbrief te staan, conform het gevoelen van de raad bij de Begroting. Wil de raad dat anders, dan kan dat uiteraard.
VVD wijst op de toezegging van de burgemeester bij de Begroting om begin 2026 met een voorstel te komen. Nu wordt dit uitgesteld tot de Kaderbrief in juni?
Burgemeester Van Oosterhout heeft dat inderdaad in eerste instantie toegezegd, maar beluisterde ook een groot aantal andere fracties, de meerderheid, die dat bij de Kaderbrief wilden.

VVD memoreert dat haar boa-motie bij de Begroting het niet haalde, juist vanwege de toezegging over het boa-uitbreidingsvoorstel voor begin 2026. Wellicht kunnen de andere partijen daar in tweede termijn op terugkomen.
De beleving van **burgemeester Van Oosterhout** was anders, maar als de raad anders wil, werkt hij hier uiteraard aan mee. De sociale context van de verstopte zorgketen, de hervorming van het jeugdbeleid (kind- en gezinsbescherming, femicide, verwarde personen), in combinatie met een hoge concentratie van zorginstanties nabij het stationsgebied, kost heel veel extra inzet van de politie, boa's en uitvoerende instanties. Daarin is een hele slag te maken vanwege het gebrek aan capaciteit en geld. Qua boa-bezetting zit de gemeente op een redelijke schaal, maar daar kan nog wat bij. Op 5 december is er overleg met de noordelijke burgemeesters over de politiebezetting, maar die is krap. Hopelijk komt hier goed nieuw kabinetsbeleid voor. Desondanks waardeert de burgemeester enorm wat de politie nu al doet. Het veiligheidsgevoel verschilt per dorp of wijk. Naast de twee extra boa's voor het stationsgebied wordt geprobeerd de boa's te groeperen per wijk met als ambitie vier dagen per week. Zo lopen er in Angelslo meer boa's rond dan in Weerdinge. Gebiedsscans kunnen meer duidelijkheid geven om vanuit de Veiligheidsmonitor in te zoomen op het veiligheidsgevoel per dorp of wijk.
ChristenUnie bedoelde meer een gebiedsgerichte uitvoeringsagenda geënt op de gebiedsscans.
Burgemeester Van Oosterhout kondigt de Veiligheidsmonitor van dit voorjaar aan, die meer gebiedsgerichte informatie biedt. Daarnaast worden algemene maatregelen aangescherpt en gedifferentieerd in de uitvoering gedurende het jaar.
Wakker Emmen herhaalt enkele eerder gestelde concrete vragen, waarop geen antwoord is gekomen, tot teleurstelling van de fractie.
VVD had nog een vraag liggen over realtime uitlezen van camerabeelden.
Burgemeester Van Oosterhout was hier vanwege de grote hoeveelheid vragen en de verstreken spreektijd niet aan toegekomen. In Nieuw-Weerdinge is een heel maatregelenpakket in uitvoering, met onder andere 24/7-inzet van boa's en beveiligers, aangevuld met politie, waarvoor de minister van Justitie & Veiligheid een half miljoen heeft beschikt voor 2026. Over de continuering van deze beveiliging was de EOP tevreden. Dat gesprek wil de burgemeester 15 december graag herhalen met minister Keijzer over een meer structurele probleemoplossing. Los van wel of geen kwartaalrapportages wil de burgemeester met de raad, na de bespreking van het Uitvoeringsplan, in het voorjaar verder nadenken over hoe die maatregelen werken en wat de ontwikkelingen zijn. Uiteraard zal dat diepgaander zijn dan wat vinkjes in de Bestuursrapportage. In vervolg op de motie 'Wapenstok' wordt de aanvraagprocedure voor het veiligheidsrisicogebied ingezet, te starten met het overleg van 8 december in de driehoek. Daarna volgt de aanvraag over de wapenstok bij het Ministerie JenV onderbouwd met een incidentenregistratie over het stationsgebied. Ruim voor het evenementenseizoen wil het college het thema uitlezen van realtimecamera's (een politietaak) gereed hebben. Dit heeft de burgemeester al in eerste aanleg met de politiechef besproken en de raad krijgt hier begin 2026 meer over te horen.
Wakker Emmen vindt de eerdere reactie van de burgemeester op de onbeantwoorde vragen ongepast. Het gaat om vragen van de grootste fractie in de raad waar niet of nauwelijks op wordt gereageerd omdat andere vragen voorrang krijgen. Het Veiligheidsplan doet enkele voorstellen voor Nieuw-Weerdinge en het stationsgebied. Een heel deel gebeurt al, maar wat als die niet werken? Want de al ingezette maatregelen hebben niet geleid tot een structurele oplossing. Welke concrete maatregelen kan de burgemeester nemen om het veiligheidsgevoel daar te verbeteren?
Burgemeester Van Oosterhout verwijst naar de in de raadsbrief en zojuist door hem opgesomde maatregelen, die de komende tijd worden uitgewerkt. Daarbij komen de gerichte maatregelen die Qbuzz en Arriva gaan nemen in het stationsgebied en het overleg met de omwonenden in december. Dat is geen garantie op succes, vandaar ook de zojuist gegeven winstwaarschuwing: zolang het permanente gependel van 400-600 veiligelanders tussen Emmen en Ter Apel doorgaat, zal er problematiek blijven in het stationsgebied. Dit betekent relatief heel veel repressie met bijtijds ingrijpen en aanhoudingen. Op dit moment zou de burgemeester niet weten hoe er nog verder op te

schalen is in Nieuw-Weerdinge. Daar valt, zeker vergeleken met Ter Apel, het aantal incidenten nog enigszins mee. Zolang er geen nieuw asielbeleid vanuit Den Haag is, moet er worden gezorgd dat daar 24/7 beveiliging is. Het recente maatregelenpakket zal hopelijk ook de overlast in het stationsgebied dempen, zoals de ticketcontrole door Arriva op de perrons. De effecten worden goed gevolgd en mocht iets niet (goed) werken, dan wordt daarover overlegd met de andere partners en omwonenden. Dat gebeurt nu veel beter dan voorheen. De passage op blz. 17 die suggereert dat de gemeente een hoofdtaak van Defensie zou uitvoeren, wordt geschrapt.

Tweede termijn inspreker
De heer Koeling hoort veel discussie over de inzet van handhaving en politie met veel goede maatregelen die worden aangekondigd. Goed dat er een aanvraagprocedure loopt voor de wapenstok voor boa's. Er zijn veel opleiders die handhavers opleiden: die zijn erg goed te werven voor deze regio, dus niet via een uitkeringssituatie maar rechtstreeks én getraind.
D66 hoorde inspreker in diens eerste betoog jonge en vrouwelijke collega's ongeschikt vinden, maar voor nieuwe boa's pleit hij voor een ROC-opleiding. Hoe is dit te rijmen?
De heer Koeling heeft daarbij alleen jonge boa's aangehaald: die worden in BOL-verband opgeleid. Hetzelfde is mogelijk voor wat oudere personen in BBL-trajecten.

Tweede termijn raadscommissie
Wakker Emmen was verrast door de stevige eerste termijn van D66, maar die was wel terecht. De fractie beluisterde bij de burgemeester enkele aanvullende maatregelen voor het stationsgebied, met aandacht voor de zorgcontext, en die voor Nieuw-Weerdinge en Angelslo. Maar veel daarvan lopen min of meer al in de praktijk. Terecht dat de burgemeester ondermijning, zeer schadelijk voor de maatschappij, serieus neemt en de raad regelmatig informeert over de gemeentelijke aanpak en de samenwerking met andere partners. Qua maatschappelijke weerbaarheid zijn de digitale bedreigingen duidelijk in beeld als risico's. De gemeente kiest bij maatschappelijke spanningen vooral voor vroegsignalering om afglijden naar criminaliteit te voorkomen: dat is beter dan 'genezen'. Terecht dat 'veilige dorpen en wijken' de meest uitgebreide hoofdlijn is, een thema waar Wakker Emmen altijd op blijft hameren. Goede inrichting van de openbare ruimte draagt daaraan bij; de voorstellen hieromtrent bij de Begroting hadden beter uitgewerkt kunnen zijn in het Veiligheidsplan. Aan de verkeersveiligheid is her en der nog wel wat te verbeteren. Vanwege de tijd kon Wakker Emmen geen aandacht besteden aan thema's als woonoverlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen vrouwen. Helaas moet de overheid zich veel bezighouden met veiligheid. Tot slot een uitspraak van Thorbecke als wens: 'Wij wensen een politie waarvan zo weinig mogelijk wordt gezien en zo weinig mogelijk wordt gehoord.'

PvdA wordt wat onrustig over de uitspraak van de burgemeester dat het asielbeleid in Den Haag dat 'maar wat doorrommelt'. 15 december is een belangrijke datum met het werkbezoek van ministerie Keijzer. De fractie wenst alle deelnemers heel veel succes daarbij. Goed te horen dat er ook gesprekken zijn met Qbuzz en Arriva over de aanpak in het stationsgebied. Bij een integrale veiligheidsaanpak hoort ook de relatie met de zorgketen e.d. Dit werd goed benoemd door de burgemeester. PGAx is een fraai platform, maar let daarbij goed op waar dat gehost wordt, want dat hoeft niet altijd veilig te zijn.

De vragen van het **CDA** zijn beantwoord. De eerdere opmerkingen over de opmaak komen misschien wat pietluttig over, maar graag daar wel wat meer oog voor. Steeds vaker zijn er stukken te zien die aan alle kanten rammelen en dat komt de leesbaarheid niet ten goede.

VVD neemt aan dat de burgemeester in zijn tweede termijn erop terugkomt of hij in februari wel of niet met een boa-uitbreidingsvoorstel gaat komen conform diens toezegging. De PvdA en de

ChristenUnie wilden ook meer boa-capaciteit, maar stemden bij de Begroting helaas tegen de VVD-motie die dat voorstelde.
ChristenUnie heeft niet gezegd die motie te hebben gesteund, maar hem alleen aangehaald.
VVD raadt aan de video van de begrotingsvergadering dan nog eens terug te kijken.
Wat **Wakker Emmen** betreft kan genoemd voorstel er inderdaad komen in februari.
PvdA sluit zich daarbij aan.
VVD hoorde de burgemeester geen alternatieven noemen. Zijn er die dus niet? Graag een toelichting van de burgemeester. In reactie op de uitspraak van de burgemeester dat hij 'probeert het gesprek aan te gaan in december', de oproep om dat gewoon te gaan doen en daadkracht te tonen onder het motto 'gas erop'. De VVD heeft wel degelijk de landelijke partijlijn gebruikt: zo is minister Hermans op werkbezoek in Ter Apel en Emmen geweest, eerder al regelmatig oud-staatssecretaris Van der Burg en ook diverse Kamerleden van de VVD.

SP noemt het Veiligheidsplan als basis, maar er mist op onderdelen politieke scherpte en urgentie. Veiligheid vraagt niet alleen om samenwerking, maar soms ook om hard ingrijpen, eerlijke benoemen en zorg durven leveren waar handhaving niet genoeg is. De veiligheid in dorpen, wijken en op hotspots moet niet alleen geregistreerd, maar hersteld worden; daar zijn inwoners wel klaar met halve maatregelen. De fractie staat achter het collegevoorstel over boa's in februari.

Hart voor Emmen sluit zich aan bij de laatste opmerking van de SP. Bij PGAx ging het niet zozeer om de veiligheid, maar wat de gemeente kan doen met de gecreëerde vergaarbak aan data.
PvdA was dat duidelijk, maar centraal staat waar de data worden opgeslagen en ontsloten.
Hart voor Emmen neemt die opmerking ter verdieping mee, ter bespreking in de C-discussie in januari over data en ethiek. Het Veiligheidsplan is heel uitgebreid, maar in de haarvaten zijn er inderdaad her en der aanscherpingen mogelijk. Voor het grote geheel kan de fractie zich vinden in het plan.

ChristenUnie hoorde de burgemeester het thema 'kind en gezin' aanhalen, maar bij de kracht van gezinnen doelde de fractie meer op een plek waar een kind veilig kan zijn, maar het ook normen en waarden meekrijgt voor goed gedrag. Statistieken zijn fijn, maar hoeveel incidenten blijven er procentueel ongeveer onder de radar?

D66 vond de reactie terecht dat zijn eerste termijn stevig is, maar wil als democratische partij, met de rechtsorde hoog in het vaandal, wegblijven bij populistisch geschreeuw of goedkope oplossingen. Dat voelt wat ongemakkelijk. De herhaalde oproep van de VVD voor een motie in februari over uitbreiding van boa's is helemaal in lijn met de toezegging van de burgemeester, waar alle fracties achter stonden. Vreemd dat zij dat hier nog eens moeten bekrachtigen: dat is geen teken van goed bestuur. Alle fracties vinden dat het ontbreekt aan integraliteit in het Veiligheidsplan en het college beaamt dat. Deze bespreking is als een soort C-discussie te zien om intern in de organisatie opnieuw het gesprek aan te gaan om de integraliteit meer te borgen. Vooralsnog neigt D66 daarom naar tegenstem, hoogst ongebruikelijk bij het thema veiligheid. Het hoeft het Uitvoeringsplan of het volgende Veiligheidsplan niet in de weg te staan. Wat is de reflectie van de burgemeester?

GroenLinks hoorde een goede discussie over een belangrijk thema. In hoeverre worden concrete maatregelen genomen in de preventieve sfeer?

50PLUS vindt het een goed Veiligheidsplan en heeft verder niets toe te voegen.

Reactie college

Burgemeester Van Oosterhout weet dat het bij dit plan om de inhoud gaat, maar voor de leesbaarheid wordt nog eens goed gekeken naar de lay-out en opmaak. Bij ondermijning moet niet onderschat worden wat dat doet met (het veiligheidsgevoel in) de samenleving. 5 december is er een sessie over ondermijning met alle noordelijke burgemeesters en aansluitend met de bestuurlijke projectleiders. Dit geeft nog maar eens aan hoe weerbarstig dit thema is en hoeveel inspanning de aanpak kost. De burgemeester had uit de begrotingsbehandeling begrepen dat het boa-voorstel bij de Kaderbrief kom komen, maar als de raad dat in februari wil, dan zegt het college dat toe. Er komt begin 2026 nog een voorstel richting de Drentse raden voor extra geld voor de Veiligheidsregio in het kader van maatschappelijke weerbaarheid. Over daadkracht: er ligt een hele set aan bestaande, intensievere en nieuwe maatregelen (vooral OV) voor het stationsgebied, in combi met het werkbezoek van de minister over de toestroom van veiligelanders. Het is beter voor de komende tijd de voortgang te monitoren dan nu allerlei maatregelen te stapelen. De burgemeester verwijst voorts naar zijn toezeggingen over de afspraak met de omwonenden van het stationsgebied, het overleg met de driehoek over het veiligheidsrisicogebied en de korte wapenstok plus de aanvraag daarvoor bij het ministerie. De kracht van gezinnen is zeker een factor die een rol kan spelen, net als dat ouders aanspreekbaar moeten zijn op het gedrag van hun kinderen. Inschatting is dat van alle incidenten zo'n 50-60% in beeld is; dit wisselt niet veel per gemeente, maar het klopt dat er meer incidenten en delicten zijn dan er feitelijk geregistreerd worden.
ChristenUnie denkt dat de aangiftebereidheid bij digitale criminaliteit een stuk lager is. Is het wel mogelijk dat lokaal aan te pakken? Gezinsstructuren kunnen heel veel helpen te voorkomen dat digitale criminaliteit tot fysieke criminaliteit.
SP vraagt in hoeverre gezinnen hierbij via de basisscholen ondersteund kunnen worden.
Burgemeester Van Oosterhout antwoordt dat het laatste al gebeurt: veel basisscholen proberen dichter bij gezinnen te komen, net als vice versa. Digitale weerbaarheid is een van de grootste zorgen: naast ondermijning speelt cybercrime. Daar valt inderdaad nog veel te winnen om voorbij de schaamte te komen om aangifte te doen. Dat is niet alleen een Emmens, maar zeker ook een Noord-Nederlands en landelijk thema omdat dit heel veel expertise vraagt. Integraliteit is inderdaad onvoldoende benoemd in het plan, maar daar is binnen de gemeente wel degelijk oog voor. Het gaat in het algemeen beter in gemeenteland om zaken dichter bij elkaar te krijgen. Hoe ingewikkeld ook, zeker de laatste tien jaar gaat dat ook beter in Emmen. Voornemen is dit nog eens wat preciezer te duiden in het volgende Veiligheidsplan en bijvoorbeeld bij bijeenkomsten.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat.

Schorsing

6B. Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Emmen 2025
Inleiding college
Burgemeester Van Oosterhout leidt in dat het in dit voorstel gaat om wat wijzigingen, deels van technisch van aard. Suggestie vanuit het college zou zijn de discussie te beperken tot de wijzigingen, al gaat de raad daar zelf over. Na de raadsverkiezingen (rond het zomerreces) is er een mooie gelegenheid om nog eens een oriënterende algemene bespreking te houden over de APV, inclusief mogelijke wijzigingen, toevoegingen en het schrappen van artikelen.

Eerste termijn
Wakker Emmen vindt 'bespieden van personen' als juridisch criterium niet heel helder, ondanks dat hier al enige jurisprudentie over is. Wanneer is sprake van de 'kennelijke bedoeling' en welke bewijslast geldt er? Het verbod op slapen in de openbare ruimte is wel wat controversieel in het land. Wat wordt precies verboden en met welke gevolgen? Het klopt dat daklozen overlast veroorzaken en wildkamperen moet niet overal gedoogd worden, maar daklozen doen dat meestal niet vrijwillig. Daarom schrapten Nijmegen, Amsterdam en Leiden dit artikel uit hun APV.

Ingrijpen bij illegaal aanleggen van vaartuigen is een logische en wenselijke toevoeging, in lijn met de maatregelen die in de haven van Nieuw-Amsterdam worden getroffen. In artikel 325a mag een paracommerciële rechtspersoon maximaal acht bijeenkomsten van persoonlijke aard organiseren. Sommige dorpshuizen willen wel vaker zoiets aanbieden, zeker in dorpen zonder goede alternatieve locatie. Is maatwerk op dit punt mogelijk? Is artikel 3:51 (delegatie nadere regels voor smartshops aan de burgemeester) in strijd met artikelen 1:49 en 1:56 van de Gemeentewet (de raad stelt de APV vast en kan delegeren aan college of bestuurscommissie, maar niet aan de burgemeester)? Wellicht is dit nu al recht te zetten in deze actualisatie?

PvdA sluit zich aan bij de artikelen die Wakker Emmen aanhaalt. Bij het gebiedsverbod duiken allerlei administratieve handelingen op. De fractie ziet graag de boa's vooral op straat en minder op kantoor. 'Bespieden': welke concrete incidenten waren de aanleiding voor dit artikel? Hoe verhoudt zich deze bepaling tot bestaande privacy- en strafwetgeving? Dakloosheid is zelden een bewuste keuze: de fractie heeft vanuit medemenselijkheid geen behoefte aan beboeting van overnachten buiten, wel aan nachtopvangplekken. In het artikel over carbidschieters is de aanpassing van de aanmeldtermijn sec prima, maar wel streng: het lijkt passend om hen bij een eerste overtreding actief te wijzen op deze wijziging. In bijvoorbeeld Emmer-Compas liggen slecht onderhouden vaartuigen aangemeerd. Is er door boa's tegen op te treden dat dergelijke boten te lang op formele aanlegplaatsen aanmeren? Regelmatig wijzen gemeenten en provincie naar elkaar voor toezicht.

CDA is positief over deze APV-vernieuwing en goed dat de privacy van personen beter beschermd wordt. Goed dat de kwestie van 'vergeten' boten is opgenomen waarvan de eigenaar niet bekend is. Wat is de procedure voor het weghalen hiervan?

VVD is zeer blij met de doorvoering van de ligplaatsenaanpak in de APV, conform de eerdere rondvraag van de fractie. Uit de praktijk blijkt al dat de provincie hier goed op handhaaft. De VVD sluit zich aan bij de vragen van Wakker Emmen en wil graag de hele APV bespreken vóór komend zomerreces en onder andere met een motie over fatbikes komen.

SP wil niet alleen een APV als juridisch instrument, maar ook dat die werkbaar is in de praktijk. De nieuwe regeling voor gebiedsontzeggingen is veel strakker en beter handhaafbaar: direct tijdelijk verbod voor 24 uur en bij herhaling na acht weken kan nodig zijn om situaties snel onder controle te krijgen. Deze middelen zijn zwaar en moeten effectief en eerlijk worden ingezet, dus niet alleen maar een verbod voor mensen met psychische en verslavingsproblemen in plaats van passende hulp. Er moet dus in de aanpak een scherp onderscheid komen tussen zorg en handhaving. 'Bespieden': steeds vaker worden journalisten, bestuurders en inwoners geïntimideerd, zoals zeer recent nog een Drentse gedeputeerde. Het is dus pure noodzaak. De gemeente moet dit niet toestaan, maar bescherming bieden. Het overnachtingsverbod is bedoeld om overlast en verloedering te voorkomen in parken, pleinen e.d. Maar dakloosheid los je daarmee niet op: de SP wil een dergelijk verbod alleen als het gepaard gaat met de inzet op nachtopvang, begeleiding en alternatieven. Nieuwe artikelen over handelaren, verkoopregisters, meld- en bewaarplichten zijn een duidelijke verbetering. Hiermee zijn diefstal en heling hopelijk wat effectiever tegen te gaan. De verscherpte termijn voor carbidschietmeldingen lijkt verstandig: dit voorkomt administratieve druk en sluit aan bij de (al werkende) praktijk. Tot slot: regels zijn geen doel op zich, ze moeten de leefbaarheid verbeteren en niet de kwetsbare mensen verder in de knel brengen.

Hart voor Emmen ziet de APV als de huisregels van de gemeente. Niet om de inwoners te belasten maar om de openbare ruimte leefbaar te houden en hinder te voorkomen in het dagelijkse leven. Daarom moeten de regels duidelijk, eerlijk en vooral handhaafbaar zijn. Verlies van gezag begint vaak bij het loslaten van kleine zaken, vandaar deze herziening van de APV. De samenleving is gebaat bij duidelijke en rechtvaardige afspraken. Bij heling wordt een toetsingskader voor

vrijstellingen voorbereid om gewone inwoners uit te zonderen van verplichtingen voor beroepsmatige handel. Dit is de omgekeerde wereld: uitgangspunt zou moeten zijn dat de wet diegenen raakt die zij moet raken en de rest ongemoeid laat. Over wildplakken had de fractie vragen gesteld: handhaving leidde de afgelopen jaren maar tot twee processen-verbaal, daar veel plakobjecten geen gemeentelijke eigendom zijn. Maar voor de inwoners maakt het een onverzorgde aanblik. Teleurstellend dat tot op heden geen afspraken met nutsbedrijven zijn gemaakt over verwijdering en een gezamenlijke aanpak, terwijl juist daar winst te behalen is, al is de pakkans klein. Maar jarenlang dode artikelen verliezen hun kracht en daarmee erodeert gezag. De APV is alleen uitvoerbaar als er ook wordt gehandhaafd en beoogde effecten van de verordening ook buiten de raadszaal zichtbaar worden. De gemeente moet eerlijk zijn waar zij wel of niet op handhaaft en waar aanvullende samenwerking nodig is. Hart voor Emmen vraagt niet om meer regels, maar een betere toepassing.

ChristenUnie sluit zich aan bij de vragen over bespieding, maar vraagt zich ook hoe optische instrumenten als drones of bodycams van boa's zich verhouden tot dit artikel. De toelichting dat het geen relatie heeft met ondermijning, doet vermoeden dat andere artikelen dat wél hebben, maar die zijn niet te vinden. Het artikel over daklozen mag geen verbod op barmhartigheid zijn. Bij de wijziging van het vuurwerkartikel graag de bevestiging dat dit losstaat van het landelijke vuurwerkverbod per 1 januari 2027.

D66 kan zich prima vinden in de meeste wijzigingsvoorstellen van de APV en sluit zich aan bij de gestelde vragen over bespieding, heling en slapen in de openbare ruimte. De nachtopvang bij het station is zeer gedateerd en onveilig, niet alleen voor omwonenden maar zeker ook voor de overnachters. Dit artikel moet daarom er niet toe leiden dat daklozen worden gestraft. Waarom is er vanuit het zorgperspectief niet gekozen voor een sociale aanpak?

GroenLinks hoorde alle vragen van de fractie al gesteld worden, zeker over bespieden in de openbare ruimte. In plaats van symptoombestrijding kan de APV beter kijken naar de oorzaken, zoals bij overnachten in de openbare ruimte.

50PLUS vindt ook de openbare ruimte als slaapplaats onnodig. De handhaving hierop moet niet leiden tot een waterbedeffect elders. Welke passende oplossing ziet de burgemeester hiervoor?

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout betoogt dat bespieden niet direct te maken heeft met ondermijning, meer met intimidatie, burenruzies e.d. Dit is een landelijke bepaling die in veel APV's opduikt. De zorgen over het verbod op openbaar overnachten. De gemeente heeft uitvoerig daklozenbeleid met o.a. de winterregeling. Het artikel heeft daar geen betrekking op, het is een slot op de deur bij overmatige overlast, zoals slapen dicht bij een woonwijk waardoor bewoners zich onveilig voelen. Dit betekent inderdaad primair hulpverlening en niet zozeer handhaving.
D66 zag dit verbod in de raadsbrief over de motie 'Veiligheidsrisicogebied' als een van de maatregelen om het stationsgebied veiliger te maken. Dat voelt ongemakkelijk omdat een verbod daar niet bij helpt, zeker niet als juist de nachtopvang in de buurt zit.
Wakker Emmen corrigeert dat het laatste de dagopvang van het Leger des Heils is, de nachtopvang zit verderop aan de Weerdingerstraat.
Volgens **burgemeester Van Oosterhout** gaat het hier om overlast voor de omgeving met bedreigende en hinderlijke situaties. Het is niet de bedoeling iedereen die in de openbare ruimte overnacht, weg te halen, maar dat de politie ze begeleidt naar een alternatieve slaapplek. In het horecaoverleg is de balans met paracommercie vaak een gesprekthema; vandaar het maximumaantal bijeenkomsten in de APV om de lokale horeca te beschermen. Voor privéfeesten kan men ook in een dorp verderop goed terecht. De handhaving op dorpshuizen is minder strikt dan

op sportkantines. De vraag of artikel 3:52 in strijd zou zijn met de Gemeentewet, wordt schriftelijk beantwoord. Gebiedsverboden zijn voor de politie een extra taak, maar die voeren ze wel uit. De carbidschieters worden ruim op tijd geïnformeerd en coulant behandeld bij te laat aanmelden. Als de eigenaar van een illegaal aangemeerde boot zich binnen dertien weken niet meldt, dan vinden vervolgstappen plaats. Het vuurwerkartikel is geen vervroegd vuurwerkverbod. Het is wel een van de artikelen die zich leent voor de brede discussie in de nieuwe raad over de handhaafbaarheid, net als wildplakken.

Tweede termijn
VVD gaat graag in op de laatste uitnodiging van de burgemeester. Op wildplakken wordt nog steeds te weinig gehandhaafd, maar wel vreemd dat op een poster van een politieke partij wel direct geacteerd wordt.

Hart voor Emmen neemt beide uitnodigingen van de burgemeester graag aan bij zijn inleiding en de inhoudelijke discussie over de APV en de handhaafbaarheid ervan. De vraag is of vlak na de zomer daar het juiste momentum voor is, liever ervóór.

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout betoogt dat handhaven op wildplakken juridisch en qua capaciteit lastig is. Dat dat wel bij een politieke poster gebeurde, had ermee te maken dat de wens om daar steviger tegen op te treden, in een voorafgaand fractievoorzittersoverleg was besproken.
VVD begrijpt dat, maar dat zegt nog niet dat de partij zelf die posters had opgehangen. Frappant blijft dat dit wel snel kan, maar reguliere handhaving op wildplakken niet. Terwijl het daar ook vaak gaat om organisaties die een link met de gemeente hebben.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat.

6C. Belastingverordeningen 2026 (inclusief tarieventabellen)
Inleiding college
Wethouder J. Bos licht toe dat bij de campertarieven is uitgegaan van 21% BTW, maar dit 9% moet zijn. Verder zijn de landelijke rijbewijstarieven inmiddels bekend. Beide punten worden voor komende raadsvergadering aangepast.

Eerste termijn
Hart voor Emmen ziet een heel pakket aan verordeningen vol technische details, maar de vraag is: zijn ze rechtvaardig voor en uitlegbaar aan de inwoner? De vraag is of de koppeling tussen de WOZ-waarde en de heffingen in strijd is met gelijkheidsbeginsel. Volgens B&W staat de Gemeentewet dit toe, maar dit blijft wringen: de WOZ staat los van de kosten van gemeentelijke diensten, het zegt niets over het waterverbruik of een reclame-uiting. Zo verliest de heffing niet alleen aan rechtvaardigheid, maar verliest de overheid ook een stuk vertrouwen. De exoten- en rattenbestrijding is kosteloos, maar er moet niettemin voor betaald worden. Terwijl de Wet publieke gezondheid dat niet per definitie bevestigt en het college die discrepantie bevestigt. Waar loopt de grens tussen wat de burger moet betalen en de gemeente vanuit haar wettelijke plicht moet doen?

CDA ziet al jaren een oude ROEB-lijst in bijlage 2A. De nieuwe versie kan nu toegevoegd worden.

PvdA kan zich goed vinden in dit voorstel. De tarieven zijn zorgvuldig en evenwichtig vastgesteld in lijn met de Begroting. Nog niet alle wettelijke tarieven zijn vastgesteld. Waar er beleidsruimte is, zetten B&W in op het zo betaalbaar mogelijk houden voor de inwoners – al betekent dit niet voor iedereen hetzelfde. De belastingtarieven zijn een van de weinige knoppen waar de gemeente aan kan draaien. Bij tarieven die voor iedereen gelden, moet de gemeente de inwoners zo veel mogelijk

ontzien. Hierdoor moeten andere tarieven wel omhoog, onder andere het campertarief. Dit tarief is nog steeds een keurige middenmotor in den lande.
Hart voor Emmen vraagt wat de gemiddelde camper terugkrijgt voor het tarief op de plek achter de Utopolis-bioscoop. De PvdA zou daar voor de raadsvergadering nog eens naar moeten kijken.
PvdA heeft alleen naar het landelijk gemiddelde gekeken, maar dankt Hart voor Emmen voor zijn goede suggestie. Begrafenisverenigingen werden tot twee jaar terug ontzien van OZB op hun gebouwen. Hebben B&W het beloofde contact gehad met de begrafenisverenigingen? Volgens een recente inspreker van een vereniging niet. Wanneer vindt dit gesprek wel plaats?

SP houdt voor dat het bij deze technische stukken voor inwoners erom draait wat zij gaan betalen en waarom. Belastingen moeten eerlijk en uitlegbaar zijn. Bij de Begroting is een indexering van 2,5% afgesproken, maar dit mag nooit een automatisme zijn. Het college moet jaarlijks kritisch kijken of dit wel echt nodig is, want voor sommige inwoners telt dat flink op. Goed dat de OZB-aanslag ongeveer gelijkblijft. De OZB voor bedrijfsgebouwen gaat licht omhoog in verband met de marktontwikkeling en de leegstand. Er moet blijvend gemonitord worden of elke ondernemer dit nog kan dragen. De Omgevingswet betekent minder kans op onuitlegbare verhoging van leges, de duidelijke ROEB-lijst met standaardbouwkosten en de lijst met afwijkingen. Dit zijn goede stappen naar eerlijkere, voorspelbaardere en begrijpelijkere tarieven. De riool- en afvalstoffenheffingen blijven gevoelig voor kostenstijgingen. Reclamebelasting vraagt speciale aandacht, maar jaarlijks zijn er nauwelijks inhoudelijke aanpassingen. De SP wil voorkomen dat dit soort belastingen als snelle inkomstenbron worden gezien.
Hart voor Emmen wijst erop dat deze belasting wordt gebuikt door ondernemersverenigingen voor centrumactiviteiten. Het is dus niet een middel om een financieel gemeentegat te dichten.
SP zei al eerder dat er voor elke belasting een duidelijke reden of uitleg moet zijn.

Wakker Emmen had het handiger gevonden als de tarieven van vorig jaar ter vergelijking erbij hadden gestaan. Niet alle tarieven zijn gelijkgebleven, wel is er een verhoging van alle leges en de kosten voor lijkbezorging van 2,5%. Is het chemische afval van apothekers bij de reinigingsrechten inmiddels geregeld?

Reactie college
Wethouder J. Bos antwoordt dat de gemeente zich bij de tarifering van exoten- en rattenbestrijding hoe dan ook aan de wet houdt. Bij de ROEB-lijst wordt uitgezocht of de nieuwe lijst er al is. Zo ja, dan wordt die tijdig toegevoegd. De OZB op gebouwen was niet voor kleine verenigingen bedoeld, maar grotere commerciële bedrijven. Daar was geen onderscheid in te maken, dus deze OZB geldt voor al dit vastgoed. Op verzoeken aan inspreker van de uitvaartvereniging tot overleg is niet ingegaan. Mocht dat alsnog gebeuren, dan staat de wethouder open voor overleg. Het gaat hoe dan ook niet om grote bedragen.
Wethouder Jakobs vult aan dat van het chemische afval van apothekers per 1 januari is geregeld dat het na deponering afgehaald en verwerkt kan worden.

Tweede termijn
PvdA stelt dat ook kleine bedragen voor kleine uitvaartondernemers groot kunnen zijn en nodigt hen nog een keer uit om hierover in gesprek te gaan met de wethouder.

Hart voor Emmen vindt dat de politiek bij belastingen eerlijk moet zijn. Een inwoner moet daarbij voor een overheidstaak betalen en die taak moet ook echt bij de overheid horen. Of is het eigen verantwoordelijkheid van de overheid en moet de rekening niet bij de inwoner neergelegd worden? Elke heffing of belasting moet uitlegbaar zijn. Die overtuiging wil Hart voor Emmen ter overdenking meegeven aan de andere fracties voor de stemming in de raadsvergadering.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

6D. Actualisatie financiële verordening 2025

Eerste termijn

SP ziet een technische, maar belangrijke wijziging. Dit document bepaalt hoe de raad grip houdt op geld, risico's en uitvoering door het college. De verantwoordingsgrens gaat van 3% naar 2% in de totale gemeentelasten, waardoor afwijkingen eerder moeten worden toegelicht. Dit vergroot de transparantie en de raad kan eerder bijsturen. De SP wil dan geen stapels technische teksten, maar inzicht waar het misgaat en wat er gedaan wordt om het te herstellen. De nieuwe Kaderbrief is minder gedetailleerd en technisch en geeft richting voor de Begroting. Dit kan goed werken, maar betekent ook dat de raad minder vroeg de diepte in gaat. Hoe is dit te borgen voor het maken van echte keuzes? In de actualisatie wordt duidelijker wanneer het college zelf mag schuiven in programma's en wanneer de raad moet besluiten. Een goede ontwikkeling, maar de raad moet wel actief toezien op het gevaar van 'het college regelt het wel'. Dus alles wat nieuw beleid is, politiek gevoelig is of het begrotingsresultaat verandert, blijft aan de raad. De post 'onvoorzien' mag nu alleen nog maar gebruikt worden voor onvoorzienbare, onuitstelbare of onvermijdbare uitgaven. Zo wordt voorkomen dat dit een handige pot wordt om mee te werken. Dit vergt duidelijke toelichting, want geld dat niet gepland wordt, vereist adequate verantwoording. De SP steunt ook de verplichte rapportages van afwijkingen groter dan vijf ton in deze tijden van toenemende financiële risico's en vraagt B&W de Auditcommissie mee te nemen in de uitwerking hiervan.

Wakker Emmen ziet deze actualisatie als verbetering van de p&c-cyclus. De aansluiting en opbouw van Begroting passen niet helemaal bij de Kaderbrief, onder andere bij de vertaling van de moties. Zijn er nog verdere wijzigingen op handen of is de financiële verordening klaar om op te pakken? Is de rapportage van veranderingen in de Nota Lokaal Beleid, Activa en Weerstandsvermogen elke vier jaar een hogere frequentie dan nu het geval is? Wat is in deze actualisatie veranderd qua verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de raad?

PvdA stelt vast dat de wijzigingen in de financiële verordening aansluiten op de wet- en regelgeving en de p&c-cyclus, en ziet geen belemmeringen voor instemming met dit voorstel.

ChristenUnie leest in de verordening dat voorstellen voor nieuw beleid *'in principe'* in de Kaderbrief worden opgenomen (artikel 3.4). Maar dat moet nog worden vastgesteld. Hoe hiermee om te gaan en wat zijn de gevolgen? Eventueel kan de verordening hierop alsnog aangepast worden.

CDA ziet in feite één significante wijziging, dat de verantwoordingsgrens 2% voor alle lasten mag zijn, waarbij fouten en onduidelijkheden opgeteld worden. Uiteraard is de Auditcommissie hierin meegenomen. Ook college en ambtelijk apparaat erkennen dat aanzienlijke verschil, vandaar dat gekeken is naar een werkbare uitvoeringspraktijk. Dit is met de voorstellen bij de punten 6D en 6E te ondervangen.

Hart voor Emmen ziet dat verlaging van de verantwoordingsgrens naar 2%, een hogere rapportagegrens en de verduidelijkte regels over begrotingswijzigingen de rechtmatigheid en transparantie richting de raad versterken. Deze verordening draagt bij aan een stevigere basis en de fractie staat hier positief tegenover. Hoe beoordelen B&W de uitvoeringskosten bij de verlaging naar genoemde 2%-grens en wat vraagt dit van de capaciteitsinzet?

VVD volgt in grote lijnen deze actualisatie. In artikel 5.1 kan de raad voor een nieuwe periode een nieuwe programma-indeling vaststellen. Kunnen nieuwe raadsleden dit wel zo snel overzien? En is die indeling ook jaarlijks vast te stellen?

D66 memoreert dat de oude formulering hier heel stellig over was met *'in ieder geval'*. Komt de 'kan'-bepaling in deze actualisatie niet juist tegemoet aan de wens van de VVD?
Volgens de **VVD** kan een raadslid dat bij aantreden nog niet overzien, maar een jaar later wel. Dit laatste is volgens dit artikellid niet mogelijk. Artikel 28.2 over informatie aan de raad over gemeentelijke bedrijfsvoering wordt geschrapt. Begrijpelijk is dat de raad zich niet te veel moet bemoeien met de uitvoering, maar de opsomming van kostensoorten geeft juist een interessante blik in de operationele kosten die de VVD liever wil houden. De laatste jaren komt steeds minder van dit soort informatie naar de raad, terwijl die essentieel is bij bijvoorbeeld bezuinigingsrondes. Wat is de visie van het college hierop?

Reactie college
Wethouder J. Bos houdt voor dat de Kaderbrief er op initiatief van de raad is gekomen; de evaluatie daarvan is ook aan de raad. Bedoeling van de Kaderbrief is niet zozeer om vroeger op de inhoud in te gaan, maar die behandeling inhoudelijker te maken; de Begroting is er dan voor de financiële vertaling hiervan. Bij moties op de Kaderbrief is dat de vraag: dit is nog niet sterk geformuleerd. Het verdient aanbeveling de opname hiervan in de Begroting nog eens goed te bekijken. Dit eerste jaar was een experiment waarmee lessen zijn geleerd: verdere aanscherping van de financiële verordening ligt voor de hand. De bevoegdheid van de raad verandert er niet door, wel krijgt zij veel meer inzicht. Zo betekent de 2% verantwoordingsgrens dat B&W veel eerder moeten aangeven of de realisatie binnen de Begroting blijft en niet pas in juni van het volgende jaar. De concrete capaciteitsslag van de 2% is nog niet duidelijk. Wel was het dit najaar een flinke inspanning om alle begrotingsafwijkingen inzichtelijk te krijgen; deze extra inzet was er anders bij de Jaarrekening geweest. In artikel 5.1 is inderdaad voor de zachtere 'kan'-formulering gekozen. Het staat de raad altijd vrij om van jaar tot jaar een andere programma-indeling te kiezen, maar artikel 5.1 is vooral bedoeld om voor een stabielere, en daarmee heldere, begrotingsindeling te zorgen. Artikel 28.2 is conform de BBV geschrapt dat zich beperkt tot de bedrijfsvoering, het beleidsvoornemen en de informatie over rechtmatigheid. De genoemde posten zijn veel te uitvoeringsgericht en hier worden ook niet of nauwelijks vragen over gesteld door de raad. Pas bij bezuinigingen is deze info relevant om de gevolgen voor de verschillende activiteiten in kaart te brengen.

Tweede termijn
VVD vindt informatie over fte's en inhuur e.d. toch wel interessant om te weten, ook al wordt die eens per jaar gerapporteerd.
Volgens **Wakker Emmen** is die informatie altijd vrij beschikbaar via schriftelijke vragen.
VVD zou die informatie liever in de Begroting terugzien.

Reactie college
Wethouder J. Bos verwijst naar zijn advies van zojuist. Het is aan de raad om dat al dan niet (in meerderheid) over te nemen.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7. Bespreken A-stukken:
7A. Frauderisicoanalyse 2025
Wakker Emmen ziet dat de analyse inhoudelijk niet is gewijzigd ten opzichte van 2024. Zijn de frauderisico's daarmee daadwerkelijk stabiel? De fractie wijst op de maatschappelijke ontwikkelingen en de toenemende aandacht voor fraude. Positief dat de accountant de analyse voldoende acht, maar deze is ook voor meer bewustwording in de organisatie. De raad moet ook zicht houden op de opvolging en effectiviteit van de maatregelen; hoe wordt zij betrokken?

Hart voor Emmen dankt de organisatie voor het naar redelijke tevredenheid beantwoorden van de vele schriftelijke vragen. Al straalt dit stuk weinig glamour uit, het raakt wel het fundament van betrouwbaar bestuur, vooral bij interne fraude en misbruik. Sommige antwoorden verwijzen naar de Jaarrekening, maar de vraag ging juist of er een gebeurtenis is geweest waardoor de organisatie en de raad alert(er) moeten zijn, terwijl in de analyse niet wijzigt. En dat in een wereld vol digitalisering, datamanipulatie en veranderende algoritmes, terwijl deze niet als signaalrisico's in de analyse staan. Ondanks dat ziet de fractie de noodzaak van de FRA als goed instrument. Het levert pas echt wat op met een attitude van openheid, reflectie en verder kijken dan enkele verplichte aandachtspunten. Met dit signaal om de volgende FRA meer bestuurlijke betekenis te geven, stemt Hart voor Emmen in met dit voorstel.

Reactie college
Wethouder J. Bos betoogt dat als risico's toenemen, niet meteen het protocol aangepast hoeft te worden. De FRA beschrijft de manier van handhaven zoals opgedragen door de raad aan de accountant. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat sommige risicofactoren toenemen. Omdat niet alle informatie hierover nu bekend is, is verwezen naar de Jaarrekening. Voorkoming van fraude moet veeleer in de preventieve sfeer plaatsvinden, niet in dit protocol. De accountant ziet toe op mogelijke fraude in digitale kanalen en de organisatie zit goed op cyberbedreigingen.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Controleprotocol gemeente Emmen 2025-2027 en normenkader 2025
Wakker Emmen meldt dat deze documenten niet altijd even zichtbaar zijn, maar wel de ruggengraat vormen van betrouwbaar bestuur. Zonder deze heeft de raad geen grip of zicht op financiële risico's of ontbrekende capaciteit. De stukken geven duidelijkheid over de reikwijdte van accountantscontroles. Voorheen was de tolerantiegrens 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden: die is 2% overall geworden. Betekent dit dat er nog bedragen zijn die niet zichtbaar hoeven te worden? Waarom zou de raad dit als acceptabel financieel risico moeten beschouwen?

Reactie college
Wethouder J. Bos zegt dat verlaging van de tolerantiegrens betekent dat het college nog nauwkeuriger op de uitvoering moet sturen, om de positie van de raad te versterken. De niet-zichtbare zaken, waar Wakker Emmen naar vraagt, zitten in de 2% ruimte. Het college kwalificeert dit als een behoorlijke strakke lijn die de raad van veel grip verzekert op de uitvoeringsbudgetten.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7C. Actualisatie van de Controleverordening artikel 213 Gemeente Emmen
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7D. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen Q3-2025
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7E. Eindejaarswijziging begroting 2025
ChristenUnie heeft vaker opmerkingen over deze jaarsafsluiting gemaakt en dankt het college voor het opleveren van dit voorstel.

Voor **Wakker Emmen** is het positieve resultaat van ruim 4,2 miljoen welkom. Tegelijk worden al meerdere jaren forse bedragen overgehouden. Dit is ook een winstwaarschuwing, want steeds vaker worden moties niet uitgevoerd zonder dekking. Zijn B&W te voorzichtig in de ramingen of worden middelen onvoldoende ingezet voor de afgesproken doelen? Hoe worden aanloopkosten voor de

catering bij EMCO de komende jaren terugverdiend en over welke periode? De fractie steunt dit voorstel. Het is essentieel dat de Begroting zo veel mogelijk aansluit bij de meest actuele financiële ontwikkelingen en leidt tot een rechtmatige opstelling van de Jaarrekening. Graag blijft de fractie geïnformeerd over de structurele gevolgen en de financiële buffer voor de komende jaren.

Reactie college
Wethouder J. Bos wijst als factoren voor het positieve begrotingssaldo aan: de voordelen bij de Oekraïne-opvang en in de kapitaallasten door niet-uitvoeren van werkzaamheden plus de goede resultaten van de EMCO, die van tevoren niet goed waren ingeschat. Over voorzichtig begroten: bij de Begroting heeft het college al toegezegd om veel strakker aan de wind te zeilen in de uitvoering. Dat betekent bij deze meevaller ook het risico dat de komende jaren niet in een plus eindigen. Bij inhuur moet de gemeente dat voor de EMCO betalen, inclusief de cateringinkoop zelf. Huurt de gemeente de EMCO in, dan heeft de EMCO geen tekort. Zo vindt het terugverdienen plaats. Dit vergt een aanloopperiode van zo'n vier à vijf jaar waarin het wordt terugverdiend. Veel belangrijker is dat de gemeente aan haar maatschappelijke opdracht voldoet, zodat de doelgroep aan het werk komt.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

9. Vaststellen verslag vorige vergadering
9A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 16 oktober 2025
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de notulen van 16 oktober 2025 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

10. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium
Er zijn geen agenderingsverzoeken of vragen.

11. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

12. Sluiting
Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 23.23 uur onder dankzegging.